

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

**Meditationum evangelicarum pars secunda, hoc est:
Solida, ad discendam & exercendam, ex evangeliis tam
dominicalibus quam festivalibus Christi & sui-ipsius
notitiam, informatio**

Creide, Hartmann

Francofurti ad Moenum, 1682

De secundo

[urn:nbn:de:bsz:31-126164](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-126164)

fanè est, propter Christum omnia relinquere, eidemque substantiam & vitam nostram consecrare. Si quis venit ad me, & non odit patrem suum, &c. Luc. 14. v. 26. Hoc quidem carni & sanguini grave admodum videtur, & tamen non aliter fieri debet. *Minus te amat Domine, qui aliquid tecum amat, quod propter te non amat,* ait Augustinus. Proinde quotidie precibus sollicitemus Patrem Domini nostri Jesu Christi, ut det nobis secundum divitias gloriæ suæ virtute corroborari per spiritum ejus in interiori homine, Eph. 3. 16. sine ipso enim nihil facere possumus, Joh. 15. 5.

De Secundo.

TRansibimus nunc ad alteram partem, *Ἐπίσημοις*, sive *noticiam Christi* contemplaturi. Hic nobis commendatur in præsentem Evangelio:

1. *Tanquam verus pastor.* Propterea ait hic ad Petrum: *Pasce agnos meos,* & iterum: *Pasce oves meas:* Ita fideles & electos suos nominat, qui in ecclesiæ visibili cœtu inveniuntur. Ipse est *ἀρχιποιμῆν*, 1. Petr. 2. v. 25, cujus oves propriæ sunt, Joh. 10. v. 11. Petrus verò Sub-Pastor hic vocatur, ut oves & agnos pascere debeat, sicut David oves patris sui Isai pavit, 1. Sam. 16. v. 11.

Hoc pastor ali officio fungitur *Servator:*

1. *Ratione præcessionis.* Bonus pastor antecedit oves suas, iisdemque viam monstrat. Sic & Christus, Psal. 32. v. 8. *Quin & ipse est via, veritas & vita, via ne titubemus, veritas, ne erremus, & vita, ne occubamus,* Joh. 14. v. 16. *Beatus, qui non declinat, neque ad dextram, neque ad sinistram,* Esa. 30. v. 21.

2. *Ratione pastionis.* Bonus pastor dedu-

cit oves in sana pascua: sic & Christus agnos & oves suas pascit in montibus Israël, h. e. in verâ ecclesiâ, Ezech. 34. v. 13. Hic enim invenimus cibum immortalitatis, panem vitæ, Joh. 6. v. 48. verum fontem salvatorium, Esa. 12. v. 3, ex quo haurimus aquam vitæ, Joh. 4. v. 14. *Quin ipse cibus & potus noster fit, non modò spiritualiter in verbo per fidem: sed & sacramentaliter in cœnâ, quando corpore suo & sanguine suo nos cibatur & potatur, ut neque vita, neque mors ab ipso nos separari possit,* Rom. 8. v. 30.

3. *Ratione defensionis.* Bonus pastor noctu pro oviculis excubat, & contra lupum irrupturum defendit: Sic non desunt hæretici & tyranni, tanquam lupi rapaces, qui oviculis Christi insidiantur, Joh. 16. v. 2. Sed qui custodit Israël, non dormit, neque dormitat, Psal. 121. v. 4. Hinc securi dicere possumus cum August: *Non expavescimus lupum, quia bonum pastorem invenimus,* Joh. 10. v. 28.

4. *Ratione requisitionis.* Bonus pastor oviculam errantem reducit ad gregem: Christus similiter. Quod perierat, requiram, ait ipse Ezech. 34. v. 16. Ita requisivit Matthæum, Zachæum, Petrum, Thomam, Mariam Magdalenam, aliosque plures, Matth. 18. v. 11.

5. *Ratione domi-ductionis.* Ingruente tempestate & vesperâ pastor oviculas suas in caulam deducit. Sic & Christus oviculas suas quieti tradit, quando magna tribulationis tempestat mundo, vel finis vitæ nostræ ingruit, juxta illud, Esa. 26. v. 20.

Ecce! ejusmodi fidelem pastorem in Christo habemus. Sed videamus, ut & obsequentes ejus oviculæ & agni simus. *Agnus dicitur ab agnoscendo, quod matrem suam agnoscat,*

gnoscat, ait Isidorus. Sic & nos spiritualem Ecclesiæ matrem, & imprimis magnum ovium pastorem Christum, recte agnoscere debemus, quis sit ratione personæ & officii, in hac enim cognitione vita æterna consistit, Joh. 17.3.

Caterum mansuetudini studere debemus, quæ apprime in ovibus & agnis commendatur, Esa. 53.7. Rom. 12. 8. Matth. 5. v. 5. Puritati: agnus enim dicitur quasi *2 vds*, h. e. castus purus. Hæc voluntas Dei sanctificatio vestra. 1. Thess. 4. v. 4. *Av' ag- neiq*: Oves & agni paucis contenti sunt. Sic magnus quæstus est pietas cum animo, sua sorte contento, 1. Tim. 6. v. 8. Hoc si fecerimus, promissio Christi in nobis similiter implebitur: Dabo illis vitam æternam, Joh. 10. v. 27. 28.

II. *Tanquam crucis dictator.* Apostolo Petro Christus in Evangelio prædicit, quod usque in senectutem prædicare, & tum demum coronam Martyrii reportare debeat. Hæc prædictio non sefellit. Equidem Herodes in ipso ministerii principio ipsum carceri inclusit, hac intentione, ut eum capite plecteret. Quia vero terminus vitæ ejus nondum aderat, Deus per Angelum eum è carcere liberat, Act. 12. v. 3. 11. Cum vero vitæ metam attigisset, anno ætatis 72. Romæ sub Imperatore Nerone crucifixus est.

Sic adhuc hodie tempora nostra non in diaboli, vel hominum potestate, sed in manibus Dei sunt, Psal. 31. v. 16. is unicuique terminum suum constituit, Job. 14. v. 5. & crucem quasi demensus est, quantum pati debeat, propter nomen ejus, Act. 9. v. 16.

Quam mirabiliter Moses inter magos Ægyptiacos, Aaron in pestilentia, Daniel inter

leones, socii ejus in ardente fornace, Jonas in alvo cete, alii aliis in calamitatibus providentia ejus conservati sunt?

Idem adhuc hodie præstare potest. Hostes callida sæpe consilia ineunt, quomodo gentem Christicolam disperdere velint, Psal. 83. 5. Sed non stabit, & non erit istud, Esa. 7. v. 8. c. 8, 10.

Sic homines in Babel, turrim, cujus culmen pertingat ad cælum, machinantes, confundendo linguas eorum, à proposito absterruit, Gen. 11. 3. 7. Sic consilium Achitophel infatuavit, 2. Sam. 15. v. 31. & Sennacherib Regem Assyriæ per angelum prostravit, 2. Reg. 19. v. 35.

Ita Deus quidem onus imponit nobis, sed & salus nostra est, Psal. 68. v. 21. Sine afflictionibus quidem esse non possumus: verum hoc solatio fulcimur, quod Christus eam pro lubitu suo gubernet, & definiverit, quantum nobis obvenire debeat. Hominum proinde furorem minus metuamus, qui præscriptam metam excedere nequeunt. Nonne duo passeret asse veniunt? Matt. 10. v. 29.

III. *Tanquam corruptelarum vindicator.* Hic audimus, sermonem exiisse inter fratres de Johanne, quasi eum Christus à morte immunem pronunciasset, eo, quod dixerat Petro: si eum volo manere, donec veniam, quid ad te? Sed Johannes ipse hunc errorem refellit, dum indicat, quomodo Christus dixerit, nempe non absolute: sed hypothetice: Si volo eum manere, donec veniam, quid ad te?

Hodie seductionis periculum magnum est, diabolus enim plurimos falsos Apostolos in mundum abligavit, qui in nequitia & astutia ad circumventionem erroris maxime excellentes, Eph. 4. 14. scripturas ad suam

& aliorum perditionem detorquent, 2. Pet. 3. v. 16.

Quando Chriftus ait ad Petrum: Tu es Petrus, & super hanc petram ædificabo Ecclefiam meam: Hinc fermo exiit inter Pontificios, quasi Chriftus Petrum æcumenicum Pontificem, & caput Ecclefia constituerit. Sed præftigiæ sunt? non enim Chriftus dicit: Tu es Petrus, & super hunc Petram &c: sed tu es Petrus, & super hanc petram (super meipsum) ædificabo Ecclefiam meam, Matth. 16, 18.

Quando Servator in institutione verborum cæna ait: Hoc facite in mei commemorationem, Matth. 26, 27. Hinc iterum fermo exiit inter Papiftas, quasi Chriftus hoc ipfo facificium Miffæ instituerit, quod pro peccatis & pœnis vivorum pariter ac mortuorum, modo incruento facificari velit, cum tamen Chriftus non dixerit, facificate, sed edite, bibite, 1. Cor. 11, 25.

Sic quando Chriftus ait: Edite, hoc est corpus meum; Bibite, hic est sanguis meus fermo exiit inter Reformatos, non hoc liberaliter, sed figurate intelligendum esse, de signis corporis & sanguinis Chrifti, ideoque panem & vinum quidem ore edendum & bibendum: per fidem vero corpus & sanguinem Domini accipienda esse. Verum Chriftus non dixit: Edite panem, & credite corpus: nec bibite vinum & credite sanguinem: Sed, hoc est corpus meum, & de vino: Hic est sanguis meus. Unde Paulus sic explicat: Calix benedictionis, nonne communicatio sanguinis Chrifti est, 1. Cor. 10, v. 6.

Nos literæ infistentes caveamus, ne circumferamur omni vento doctrinae, Eph. 4. v. 14. Habemus enim firmiorem sermonem propheticum, 2. Pet. 1, 19.

Cum Eva à litera recederet, à diabolo seducebatur, Gen. 3. v. 16, 19. Idem accidit illis, qui adhuc hodie à litera recedunt, ut ex uno absurdo iu aliud incidant, 1. Timoth. 6. v. 4. Idque ex iusto Dei iudicio, 2. Theff. 1. v. 11, 12. Oremus proinde cum Ecclesia;

Te corde quæſo ſupplice,
Ne tolle verbum vitæ
Tuum, meo de pectore,
Sic non queo perire
In crimine,
Nam gratiæ
Spes me tuæ fulcibit.
Hæc optima,
Fiducia,
Qua nemo deperibit.

*Ich bitt N. H. Err aus Herken Grund/
Du wollst nicht von mir nehmen
Dein heilges Wort aus meinem Mund/
So wird mich nicht beschâmen:
Mein Sünd und Schuld/
Denn in dein Huld/
Seh ich all mein Vertrauen:
Wer sich nun vest
Auf Gott verläßt/
Der wird den Himmel schauen.*

Amen, in nomine Jesu, Amen.

* *
* *

Do-